

אהבת תורה

נמשיך לעסוק בקשר המיוחד בין לומד התורה לתורה. נראה את דברי הרב צבי יהודה קוק על ההבדל בין לימוד לשם ידיעה לבין לימוד שמטרתו קשר וחיבור לתורה.

הרצ"ה קוק

(אור לנתיבתי ב')

"אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה מאה ואחד, שהוא עובד אלהים. כדי לקיים מצות תלמוד, שונה והגיונה, בשלמותה, לקנות לו את קביעות דברי התורה בקרבו בבירור העמקת ההבנה ובבטחון שמירת הזכירה, צריכה חזרה מרובה עליהם כמה וכמה פעמים לפי הכחות והתכונות השונים והמיוחדים של כל אחד ואחד. יש דתנא ארבעין זימני והוה ליה כמאן דמנח בכיסתיה ויש גם דתנא ארבע מאה זימני (יש ששונה ארבעים פעמים והלימוד זכור לו כאילו הוא מונח בכיסו, ויש גם ששונה ארבע מאות פעמים). ויש לומר שבאופן כללי המדה הממוצעת ביניהם למלוא ערך החזרה היא מאה פעמים, אשר בכלל לכל מי ששונה פרקו מאה פעמים הוא בודאי כבר קנוי וקבוע לו בהחלט גמור, ובתכלית השלמות, עד שאין לו ואי אפשר להיות לו שום צורך וענין להוסיף עוד חזרה, וגם תוכל להיות כהכבדת מעמסה, הגורמת טשטוש צורה, וכנטירותא יתירתא דחשיבא משאוי (כשמירה יתירה שנחשבת משאוי).

אכן ההוספה הזאת של החזרה והשנון, שאחרי מלוא הקנין והקביעות של דברי תורה במדה הכללית, באה היא כבר לא לשם השמוש של תועלת הלמוד של מצות תורה כשהיא לעצמה, אלא מצד החבה היתרה והקשור הנפשי הפנימי לתורה האלהית ולכל דבריה, שבאהבתה תשגה תמיד, וכל היום היא שיחתי, בלא מדה והגבלת שיעור. לפיכך מתרומם אז ערכה של התורה עצמה, בעסק למודה, למעלת עבודת אלהים, והעוסק בתורה במעלה כזו הריהו, בשנותו יותר על מאה פעמים כראוי לשלמות למוד התורה, עובד אלהים, שהוא עוסק בה לא להשלמתו הרוחנית במצות למוד התורה וקביעות קנינה, שכבר נשלמה ונתמלאה לו, אלא מתוך עצם תכונת טבעיותו ושאיפת רוחו התמידית להשלמת רצון עליון וצורך גבוה. ואפשר שהרגשה כזו ישנה במה שרגילים לאמר על הקבוע בתורה בתמידות והסחה משאר ענינים, שהוא יושב על התורה ועל העבודה. ולפי ערך מדה זו יגדל כח החדוש בדברי תורה לכל אחד ואחד. ובתפילה: השיבנו לתורתך וקרבנו לעבודתך".